

Sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämnden den 29 april 2025

Här är en sammanfattning av några av de beslut som hälso- och sjukvårdsnämnden fattade vid sitt extra sammanträde den 29 april. Samtliga beslut finns att ta del av i protokollet.

Vill du fördjupa dig i ärendena, se [handlingar och underlag](#) till sammanträdet

På sidan publiceras sedan protokollet från mötet. I protokollet står också vilken position de politiska partierna haft i de olika ärendena, yrkanden, yttranden och reservationer.

Månadsrapport mars

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar per mars månad 2025 en negativ avvikelse mot budget på 160 miljoner kronor. Det innebär en minskad nettokostnad med 5,1 procent jämfört med motsvarande period 2024 som bland annat påverkats av ökade intäkter och minskade sociala avgifter.

Intäkterna samlat redovisar ett överskott mot budget för perioden på 35 miljoner kronor. I detta ingår vårdintäkter med en positiv avvikelse mot budget på 27 miljoner kronor. Patient- och tandvårdsintäkter redovisar fortsatta underskott som uppgår till 25 miljoner kronor för perioden. Underskotten vägs upp av övriga intäkter främst genom erhållna statsbidrag, projektbidrag och övriga intäkter.

Kostnaderna redovisar ett underskott mot budget på 194 miljoner kronor. Störst underskott är fortsatt personalkostnader som redovisar en negativ avvikelse på 124 miljoner kronor. Förutom höga personalkostnader har produktionskostnaderna varit höga under perioden. Kostnaderna för den köpta utomlänsvården har varit 20 miljoner kronor lägre än föregående år motsvarande period.

Subventionerad HPV-vaccination

Humant Papillom Virus (HPV) finns i flera typer varav ett tiotal orsakar cancer. Smittan sprids i de flesta fall via sexuella kontakter. Vaccination mot HPV har visats ge ett bra skydd mot HPV-orsakad cancer. Bäst effekt har vaccination innan man smittas av en HPV-typ som kan orsaka cancer, men ny forskning har visat att vaccination har effekt även efter att man har exponerats för HPV.

Folkhälsomyndigheten publicerade i december i fjol en rekommendation om catch-up HPV-vaccination av ovaccinerade män och kvinnor upp till och med 26 års ålder.

Syftet är att vaccinera de som var för gamla för att ha fått vaccin i barnvaccinationsprogrammet när det infördes, eller vars föräldrar motsade sig vaccination.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att erbjuda två doser kostnadsfritt vaccin (Gardasil 9) till alla kvinnor och män upp till och med 26 års ålder som inte tidigare erhållit något HPV vaccin. Patienterna får betala en patientavgift.

Granskning av kontroller mot välfärdsbrottslighet

Revisionen granskat kontroller mot välfärdsbrott inom upphandling, inköp och avtalsförvaltning år 2024. Man har hittat en del brister och lämnar några rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden:

- Säkerställ att nämndens verksamheter får stöd från regionstyrelsens förvaltning för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott kopplat till de upphandlingar och inköp som nämndens verksamheter genomför.
- Säkerställ att det finns en tillräcklig uppföljning av avtalen inom nämndens ansvarsområde för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott.
- Säkerställ en tillräcklig uppföljning av arbetet för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott inom nämndens verksamheter kopplat till inköp, upphandling och avtalsförvaltning.

I ett svar på granskningen kommenterar nämnden revisionens rekommendationer. Man skriver bland annat att möjligheten att förhindra välfärdsbrott gällande inköpta vårdtjänster är kopplad till regionens rutiner för avtalsförvaltning. Det finns behov av att förbättra processen gällande kontroll, uppföljning och förnyelse av avtal, även kontroll av fakturor som ställs till regionen. Det är ett omfattande arbete där inköp och verksamhet behöver samarbetas för en bättre kontroll.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att lämna över yttrandet till revisionen.

Granskning av civil beredskap

Revisionen har granskat regionens civila beredskap, dvs det förberedande arbete som bedrivs inför en kris, krigsfara och krig.

Revisorernas slutsatser är att arbetet i regionen med civil beredskap har utvecklats sedan man senast granskade det hör området år 2020 och att regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden till viss del har säkerställt att styrningen, uppföljningen och kontrollen av arbetet är tillräckligt. Det finns dock fortfarande en del brister som revisorerna påpekar i sin rapport.

I svaret över granskningen så instämmer hälso- och sjukvårdsnämnden i en stor del av de brister som framkommit i revisionens granskning. Man skriver att granskningen är noggrant genomförd och innehåller värdefulla lärdomar som tillsammans med andra utvärderingar och underlag kommer att bidra till förbättringar inom det kris- och katastrofmedicinska beredskapsområdet.

Det pågår redan en del åtgärder som möter en del av de identifierade bristerna som uppmärksammas i revisionsrapporten.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att lämna över yttrandet till revisionen.

Initiativärende: S, V, MP - Åtgärder för att utveckla primärvården

Primärvården i Västerbotten behöver utvecklas för att svara upp mot ett ökat och förändrat behov hos medborgarna, för att möta den demografiska utvecklingen och för att klara kompetensförsörjningen. Primärvården är navet i hälso- och sjukvården och en väl fungerande primärvård bidrar till att stärka hela vårdkedjan.

Som ett steg för att stärka primärvården föreslår den rödgröna majoriteten följande åtgärder:

Primärvården ska resursförtärfas med minst 1 procent per år utöver indexuppräknings

För att uppnå en primärvård som klarar av att möta medborgarnas behov och samtidigt vara en attraktiv arbetsgivare.

Ta fram en handlingsplan för att möta Socialstyrelsens nationella riktvärde för fast läkarkontakt.

Med fler fast anställda inom primärvården, minskad vårdtyngd och en bättre arbetsmiljö förbättras primärvården för både medborgare och anställda.

Säkerställ att alla medarbetare har en kompetensutvecklingsplan

För att medborgarna ska kunna få modern, evidensbaserad, jämlik och jämställd vård behöver medarbetare få utvecklas inom sina professioner. Likväl ska medarbetarperspektivet beaktas för att medarbetarna ska få en god kompetensutveckling.

Vården ska komma närmare patienten genom att optimera nyttjandet av befintliga resurser så att de kommer medborgarna till del i högre grad

Genom att samarbeta kring nyttjande av personal, resurser, mobila lösningar och lokaler kan sårbarheten minska och medel frigöras för att säkerställa en jämlik vård i hela länet som en del i att stärka omställningen till nära vård. Vården ska komma närmare patienten.

Prioritera arbetssätt som ska stödja teamarbete utifrån patientens behov

Genom ett nära samarbete kan olika professioner komplettera varandra och säkerställa att patienten får den åtgärd och insats som den behöver i stunden. Vi ska ha en primärvård som sätter medborgarna i centrum och anpassar vården utifrån patienternas behov.

Utveckla primärvården gällande förebyggande arbete

Primärvården ska erbjuda verktyg att påverka sin egen hälsa och bidra till att förbättra förutsättningarna att nå livsstilsförändringar. Arbetet med förebyggande åtgärder, i och utanför vården, är en förutsättning för att vården ska klara sitt uppdrag.

Stärka primärvårdens arbete med psykisk ohälsa

Primärvårdens uppdrag som första linjen för psykisk hälsa ska stärkas för att kunna fånga upp patienter i behov av stöd och vård, och öka medarbetarnas kompetens.

Årlig uppföljning av färdplanen för nära vård i samverkan med kommunerna utifrån ett medborgarperspektiv

För att säkerställa att arbetet med nära vård fortskrider enligt plan och att åtgärder vidtas om arbetet inte ger önskad effekt.

Ta fram en användarvänlig lösning på hur medborgarna snabbt ska kunna få kontakt med primärvården. Ska redovisas senast sista oktober

Med en förbättrad tillgänglighet och återkoppling kan medborgaren vara trygg med att hälso- och sjukvården går att nå vid behov och på ett sätt som passar individen. Med ett tydligare kontaktsystem ökar likvärdigheten i länet och tid frigörs för primärvården att ge god vård efter behov.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har bifallit initiativärendet.

Initiativärendet kan läsas i sin helhet bland handlingarna till ärende 5.

Initiativärende: M, C, KD, L - En samlad primärvårdsreform för att nå en Nära vård

Alliansen föreslår bland annat att hälso och sjukvårdsnämnden ska ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att verka för:

1. Samlad primärvårdsledning som har det övergripande verksamhets- och budgetansvaret för den samlade primärvården i länet.
2. Hälsocentraler och Sjukstugor ges ett krav att tillämpa kloka kliniska val i vardagen.
3. Administrativa, icke värdeskapande, uppgifter reduceras till ett minimum under beaktande av "time needed to treat"- principen.
4. Fast anställd vårdpersonal garanteras regelbunden kompetensutveckling, enligt respektive personalkategori rekommenderade utbildningspolicys.
5. Seniora medarbetares kompetens och önskemål ska tas tillvara på ett bättre sätt. Det finns sannolikt ett flertal arbetsuppgifter som kanske kan vara intressanta som exempelvis äldrevård, ronder, mentorskap, handledning och utbildning av nya kolleger i klinisk praxis.
6. Primärvårdsjouren på Ålidhem samt i Skellefteå avvecklas och ersätts med en primärvårdsakut i nära anslutning till akutmottagningarna i Umeå och Skellefteå med begränsat öppethållande till vardagar kl. 17–20 och helger kl. 15–20.
7. Heimdall Hälsocentral lokaliseras på sjukhuset. I den översynen behöver någon form av filialverksamhet kopplad till en hälsocentral finnas kvar inne i centrum för möta behov av de patienter som inte kan ta sig till sjukhusområdet.
8. Uppmuntra och stimulera att regiondrivna hälsocentraler övergår till intraprenadform.

9. Kommuners samverkan med Region Västerbotten bör vara goda exempel för praktiska lösningar och former för samarbete för större orter.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att ge avslag till initiativärendet.

Initiativärendet kan läsas i sin helhet bland handlingarna till ärende 5.

Upphandling av språktolktjänster: Beslut om att avbryta upphandling

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att avbryta en upphandling av språktolktjänster. Detta på grund av ett misstag som upptäckts i upphandlingsdokumenten, där inte regionens behov av köp av språktolkning överstigande 60 minuter täcktes fullt ut.

En granskning visar nämligen att regionens kostnader för språktolkning som pågår längre än 60 minuter, utgör en betydande del av den totala kostnaden.

Upphandling av språktolktjänster: Beslut om att inleda ny upphandling

Mot bakgrund av föregående ärende, justeras upphandlingsunderlagen så att regionens behov av köp av språktolkning överstigande 60 minuter omfattas.

Behovet av språktolktjänster förväntas i övrigt vara likartad framåt jämfört med nuvarande avtalsperiod och omfatta språktolkning med olika kompetensnivåer i upp till 30 respektive 60 minuter. Behovet för kommande avtalsperiod, med utgångspunkt i regionens nuvarande köp av språktolkning, är ca 17 700 tolkningstillfällen årligen till en kostnad av ca 7 miljoner.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att inleda upphandling av språktolktjänster.

Upphandling av ortopediska implantat: Beslut om att starta upphandling

Region Västerbotten har ett ramavtal med flera olika leverantörer för ortopediska implantat gällande områdena axel, cement, höft, knä, rygg och trauma. Avtalet löper ut den 26 januari 2026.

Regionen behöver därför så snart som möjligt påbörja en upphandling av ett nytt ramavtal för området.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att inleda upphandling av ortopediska implantat.

Upphandlingen genomförs tillsammans med Region Norrbotten, Region Västernorrland och Region Jämtland Härjedalen. Värdet på kommande avtal uppskattas till ca 150–180 miljoner kronor för Region Västerbottens del och avtalsperioden är fyra år.

Upphandling av vårdrelaterad dental utrustning och förbrukningsmaterial

Region Västerbotten har ett avtal för dentala utrustningar och förbrukningsmaterial löper ut den 16 oktober 2025.

Regionen behöver så snart som möjligt påbörja upphandlingen av ett nytt avtal, då det kan ta upp till ett år att få ett nytt avtal på plats.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att inleda upphandling av dentala utrustningar och förbrukningsmaterial.

Värdet på kommande avtal uppskattas till ca 50 miljoner kronor för en avtalsperiod på fyra år.

Upphandling av kundanpassade operationsset: Beslut om fastställande av upphandlingsunderlag

Regionen behöver upphandla produkter till sterila kundanpassade operationsset, innehållande förbrukningsmaterial. Nuvarande avtal löper ut den sista september 2025.

Värdet på upphandlingen uppskattas till 40 miljoner kronor, för en avtalsperiod om fyra år.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa upphandlingsunderlaget.

Bidrag till Lumino filmläger 2025

Den 4–8 augusti planeras ett filmläger för sverigefinska ungdomar på Norrmjöle hembygdsgård. Syftet är att stärka sverigefinska ungdomars deltagande i kultur samtidigt som det stärker ungdomarnas identitet. Lägret riktar sig till sverigefinska ungdomar mellan 10 och 19 år och max 20 personer. Ungdomarna kommer med hjälp av handledare att bli guidade genom hela filmprocessen och på så vis få göra en film från att skriva manus till färdig filmprodukt.

Detaljerad budget har tagits fram där kostnaden för lägret sammanlagt beräknas till 411 015 kronor. Bidrag på 150 000 har beviljats, och bidrag har söpts från två ställen till. För mer detaljerad information av planering och budget, se projektbilaga Enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska regionen särskilt stödja barn och ungdomars kultur och språk. Filmläget är ett kulturellt evenemang för sverigefinska ungdomar.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beviljar ett bidrag på 100 000 kronor, som bekostas av regionens statsbidrag för nationella minoriteter. Bidraget beviljas under förutsättning av filmläget blir av.

Övriga ärenden som behandlades på sammanträdet, för mer information se protokoll

8. Uppföljning av införandet av framtidens vårdinformationsstöd - FVIS

16. Hälso- och sjukvårdsnämndens inspel kring inriktningar och åtgärder inför hälsoval primärvård 2026

